

Bod č.

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

10. decembra 2020

Návrh

na schválenie vstupu Bratislavského samosprávneho kraja ako partnera do projektu „MOSQUITO BIOREGULATION: Biologická regulácia komárov v slovensko-rakúskom prihraničnom území“ v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020

Materiál predkladá:

Mgr. Juraj Droba MA, MBA
predseda
Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Prílohu

Zodpovedné:

Ing. Patrícia Mešťan, MA
riaditeľka
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Mgr. Barbora Lukáčová
riaditeľka Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Ing. arch. Mária Rajecká
riaditeľka Odboru územného plánu, GIS a životného prostredia
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Spracovatelia:

Ing. Michal Beniač
zástupca riaditeľky odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov

Mgr. Martin Obuch
vedúci oddelenia životného prostredia

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. ....../2020

zo dňa 10. 12. 2020

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A s c h v a ľ u j e

A.1 vstup Bratislavského samosprávneho kraja ako partnera do projektu „MOSQUITO BIOREGULATION: Biologická regulácia komárov v slovensko-rakúskom prihraničnom území“ v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 - 2020;

A.2 vlastné spolufinancovanie projektu vo výške 5 %, t. j. 14 000,00 EUR;

A.3 zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja;

A.4 Dohodu o spolupráci medzi Hlavným prijímateľom a partnermi projektu v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020, pre projekt „MOSQUITO BIOREGULATION: Biologická regulácia komárov v slovensko-rakúskom prihraničnom území“.

B u k l a d á

riaditeľke Úradu Bratislavského samosprávneho kraja:

B.1 zabezpečiť vyčlenenie finančných prostriedkov na financovanie projektových aktivít v rozpočte BSK na roky 2021 – 2022 vo výške 280 000,00 EUR pri vlastnom spolufinancovaní 5 %, t. j. vo výške 14 000,00 EUR;

Termín: 31. 03. 2021

B.2 zabezpečiť udržateľnosť projektu po jeho ukončení v zmysle pravidiel Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika - Rakúsko 2014 – 2020 vyčlenením finančných prostriedkov v rozpočte BSK, v programe 5: Starostlivosť o krajinu, prírodné zdroje, územné plánovanie a prevenciu obyvateľstva;

Termín: každoročne k 31. 12.

B.3 zabezpečiť podpis Dohody medzi Hlavným prijímateľom a partnermi projektu pre projekt „MOSQUITO BIOREGULATION: Biologická regulácia komárov v slovensko-rakúskom prihraničnom území“ v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020, štatutárnym zástupcom Bratislavského samosprávneho kraja.

Termín: 31. 12. 2020

Dôvodová správa

Jednou z priorít Bratislavského samosprávneho kraja v oblasti životného prostredia je aj biologická, životnému prostrediu šetrná, regulácia komárov. Tento projekt je zaradený aj do Akčného plánu BSK pod číslom OÚPGISaŽP_10.

Komáre sú súčasťou našej fauny a aj keď nám znepríjemňujú leto a pobyt vonku, sú dôležitou zložkou ekosystému. Sú potravou pre rôzne druhy živočíchov a opeľujú rastliny. Ich počet preto nie je vhodné radikálne znižovať, ale iba regulovať. Ak hrozí ich premnoženie a kalamitný stav, existujú viaceré možnosti, ako zasiahnuť.

Napriek tomu, že boj s komármi je primárne v kompetencii obcí, aj Bratislavský samosprávny kraj sa snaží pomôcť starostom a ľuďom v dotknutých územiach pri ich premnožení. Či už formou monitoringu liahnísk, obstarávaním zhotoviteľa mobilnej aplikácie na monitoring liahnísk alebo aplikáciou biologickej látky.

Úrad BSK ešte na začiatku roku 2018 obstaral dokument s názvom „Monitoring potenciálnych liahnísk komárov v BSK“. Na základe monitoringu liahnísk komárov v blízkosti rieky Moravy bol potvrdený zvýšený výskyt lariet kalamitných druhov. Preto je nutné operatívne zasiahnuť a populáciu komárov aspoň mierne regulovať.

BSK zároveň vytvoril mobilnú aplikáciu, ktorá umožňuje pravidelné monitorovanie liahnísk komárov v zmysle najvhodnejšieho načasovania aplikácie biologickeho prostriedku na znižovanie populácie komárov na území BSK. Mobilná aplikácia zároveň slúži ako aktualizácia existujúcich a nových potenciálnych liahnísk komárov v bratislavskom regióne.

Biologickú látku BTI používa BSK od roku 2018, kedy v rámci ekologických opatrení pristúpil k biologickej regulácii komárov, nakoľko chemické postreky ničia nielen všetok živý hmyz, ale všetku prírodu naokolo. Naopak biologická látka BTI je aplikovaná priamo v rizikových lokalitách – konkrétne v liahniskách komárov. BTI neúčinkuje na žiadny iný hmyz ani na obyvateľov vody.

Nakoľko výskyt kalamitných komárov je príznačný pre celé povodie rieky Morava, došlo k dohode relevantných inštitúcií na oboch stranách slovensko-rakúskej hranice na príprave spoločného cezhraničného projektu, ktorý by zabezpečil výmenu najlepšej praxe pri riešení témy biologickej regulácie komárov, ale aj nastavenie spoločného postupu pri aplikácii regulačných látok, zosúladenie využívaných systémov, či testovanie inovatívnych spôsobov aplikácie a zapojenie dobrovoľníkov z celého pohraničného územia.

Projekt s názvom „MOSQUITO BIOREGULATION: Biologická regulácia komárov v slovensko-rakúskom prihraničnom území“, plánujú partneri projektu predložiť v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020 v aktuálnom kole zberu projektov tak, aby mohli koordinovane postupovať už v najbližšom roku, t.j. 2021.

Partneri projektu:

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava (Hlavný prijímateľ projektu)

Verein Biologische Gelsenregulierung entlang Thaya und March

Bratislavský samosprávny kraj

Trnavský samosprávny kraj

Univerzita Komenského v Bratislave – Prírodovedecká fakulta

Projektové balíky:

1. Riadenie projektu
2. Publicita a komunikácia
3. Komparatívna analýza a zosúladenie rámcových podmienok pre aplikáciu biologickej regulácie komárov
4. Príprava a pilotná spoločná implementácia biologickej regulácie komárov
5. Vedecké a odborné monitorovanie
6. Aktívne opatrenia ďalších metód biologickej regulácie komárov (podpora prirodzenej predácie)

Aktivity BSK:

Hlavná aktivita Bratislavského samosprávneho kraja bude vytvoriť spoločnú platformu pre všetkých partnerov projektu, na čo bude obstarané aj hardvérové a softvérové vybavenie. V rámci projektu je navrhnutý softvérový produkt ArcGIS od spoločnosti ESRI, ktorý patrí medzi široko používané systémy na celom svete, je to komplexný systém, má pokročilé nástroje na analýzy, modelovanie a spracovania geografických údajov. Na jeho základe sa dajú vytvoriť riešenia, ktoré budú vyhovovať špecifickému účelu projektu, ako je tvorba digitálneho modelu reliéfu, výpočet morfometrických parametrov. Funkcie pre modelovanie povrchov, generovanie vrstevníc. Trojrozmerné zobrazovanie DMR, rastrových, vektorových a obrazových údajov, interaktívna práca s modelom, animácie, sledovanie a záznam údajov z GPS v reálnom čase.

Okrem hlavnej aktivity bude úlohou BSK dopracovanie a testovanie nových funkcionalít mobilnej aplikácie na monitoring potenciálnych liahnísk komárov na celom pohraničnom území, ktorá bude určená pre všetkých partnerov. V rámci projektu sa zameriame na tie oblasti, ktoré sú nevýhodou biologickej regulácie komárovej populácie a to: spôsob pravidelného monitorovania liahnísk komárov na rozsiahlom území spolu so zisťovaním početnosti populácií lariet a rýchlosť ich vývinu, optimálne načasovanie aplikácie biologického prostriedku a aplikácia prípravku v ťažko dostupných lokalitách.

Ďalšou aktivitou je aj obstaranie a aplikácia BTI na území lokalít – Devínske Jazero, Vysoká pri Morave, Veľké Leváre - Gajary. Lokality boli vybrané na základe ich určitých špecifík. Lokalita Devínske jazero bolo vybraná z dôvodu jej veľkej rozlohy a členitosti, ktorá

neumožňuje aplikáciu BTI pozemnými metódami pri vyliatí vody do inundácie rieky Morava. Na tejto lokalite bude regulácia komárov spoločným úsilím pre BSK a Magistrát hl. m. Bratislava. Lokalita pri obci Vysoká pri Morave bola vybraná na základe častejších a opakovaných záplav. Táto lokalita nebýva zaplavovaná iba pri povodniach na rieke Morava, ale aj pri vytlačení vodnej hladiny z koryta rieky vplyvom vzdutia zapríčinenom povodňami na rieke Dunaj. Lokalita Veľké Leváre – Gajary predstavuje rozsiahle lúky priamo pri toku rieky Morava a zaplavovaný les, kde je aplikácia BTI problematická z dôvodu obťažnosti prístupu pre samotné aplikovanie BTI.

V rámci partnerstva budú testované aj nové možnosti aplikácie BTI, najmä zo vzduchu, t.j. za pomoci vrtuľníka, dronu, ... Počas projektu dôjde aj ku preškoleniu dobrovoľníkov, ktorí sa budú aktívne zapájať do aplikácie BTI na menej dostupných miestach.

Trvanie projektu: 04/2021 – 12/2022

Rozpočet BSK: 280 000,00 EUR

z toho:

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR): 238 000,00 EUR (85%)

Štátny rozpočet SR: 28 000,00 EUR (10%)

Spolufinancovanie z rozpočtu BSK: 14 000,00 (5%)

Súčasťou predloženého materiálu je aj návrh Dohody medzi Hlavným prijímateľom a partnermi pre projekt „MOSQUITO BIOREGULATION: Biologická regulácia komárov v slovensko-rakúskom prihraničnom území“. Ide o povinnú prílohu Žiadosti o nenávratný finančný príspevok, jej predloha je definovaná Programom a hovorí o štruktúre partnerstva projektu a ich hlavných právach a povinnostiach v rámci implementácie projektu.

Príloha: Dohoda medzi Hlavným prijímateľom a partnermi projektu pre projekt „MOSQUITO BIOREGULATION: Biologická regulácia komárov v slovensko-rakúskom prihraničnom území“ v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020